

باسمه تعالی

آیین‌نامه اجرایی نظارت بر اصالت مقالات و نحوه استفاده مجاز از هوش مصنوعی در چهارمین کنگره بین‌المللی «راه نجات: نهج البلاغه و حکمرانی علوی»

ماده ۱: کلیات و دامنه شمول

۱-۱ این آیین‌نامه به منظور حفظ اصالت، صداقت علمی و رعایت اصول اخلاقی در پژوهش و همچنین تعیین چارچوب شفاف برای استفاده مسئولانه از ابزارهای هوش مصنوعی (AI) توسط نویسندگان مقالات ارسالی به چهارمین کنگره بین‌المللی «راه نجات: نهج البلاغه و حکمرانی علوی» تدوین شده است.

۱-۲ مفاد این آیین‌نامه برای تمامی نویسندگان، همکاران پژوهشی و داوران کنگره لازم‌الاجرا است.

۱-۳ هرگونه استفاده از ابزارهای هوش مصنوعی (از جمله مدل‌های تولید محتوا مانند Google, ChatGPT, Bard, Claude, Midjourney, Copilot و نظایر آن) خارج از چارچوب این آیین‌نامه، تخلف علمی محسوب شده و بامقاله مربوطه مطابق با مفاد این آیین‌نامه برخورد خواهد شد.

ماده ۲: تعاریف کلیدی

۱-۲ هوش مصنوعی در پژوهش (AI in Research): به هرگونه ابزار یا سامانه‌ای اطلاق می‌شود که از الگوریتم‌های یادگیری ماشین و پردازش زبان طبیعی برای تولید، ویرایش، ترجمه، خلاصه‌سازی، تحلیل داده یا ارائه ایده استفاده می‌کند.

۲-۲ تخلف علمی (Scientific Misconduct): هرگونه اقدام از جمله سرقت ادبی (Plagiarism)، تحریف داده‌ها، جعل، ارائه مقاله تکراری و همچنین عدم افشای صحیح استفاده از هوش مصنوعی مطابق با این آیین‌نامه.

۲-۳ اصالت اثر (Originality): مقاله باید حاصل اندیشه، تحلیل، طراحی، اجرا و تفسیر مؤلف (آن) باشد. استفاده از هوش مصنوعی نمی‌تواند جایگزین نقش محوری و قضاوت اندیشمندانه پژوهشگر شود.

ماده ۳: موارد استفاده ممنوع از هوش مصنوعی

استفاده از هوش مصنوعی در موارد زیر به طور کلی ممنوع است و هرگونه شناسایی آن منجر به رد مقاله خواهد شد:

۳-۱ تولید محتوای اصلی مقاله: نگارش بخش‌های اصلی مقاله شامل چکیده، مقدمه، روش کار، نتایج، بحث و نتیجه‌گیری به‌طور کامل توسط هوش مصنوعی.

۳-۲ تولید داده‌های پژوهشی: طراحی یا ساخت داده‌های آزمایشگاهی، پیمایشی، میدانی یا مصنوعی.

۳-۳ تفسیر تخصصی نتایج: ارائه تحلیل، تفسیر و نتیجه‌گیری علمی از یافته‌های پژوهش.

۳-۴ استنتاج فرضیه‌ها و ایده‌های پژوهشی: ارائه فرضیه اصلی، سؤال پژوهش یا ایده‌های نوآورانه بدون مشارکت فکری محوری نویسنده.

- ماده ۴: موارد استفاده مجاز مشروط هوش مصنوعی (با افشای اجباری)
استفاده از هوش مصنوعی در موارد زیر تنها در صورت رعایت شرایط ذکر شده مجاز است:
- ۴-۱ ویرایش گرامری و زبانی: بهبود دستور زبان، املا و روان‌سازی جملات.
 - ۴-۲ بررسی چکیده‌ای سرقت ادبی (Pre-submission check): شناسایی احتمالی unintentional plagiarism پیش از ارسال.
 - ۴-۳ کمک در کدنویسی و اسکریپت‌نویسی: کمک در نوشتن یا دیباگ کدهای تحلیلی (مانند Python، R) با ذکر دقیق Prompt و مدل استفاده‌شده.
 - ۴-۴ فرمت‌بندی اولیه منابع و ارجاعات: کمک در فرمت‌دهی اولیه bibliography (با بررسی نهایی توسط نویسنده).
 - ۴-۵ ایجاد ایده برای عنوان یا کلمات کلیدی: استفاده به عنوان ابزار Brainstorming (با ذکر این موضوع).

ماده ۵: الزامات افشا و شفافیت (Disclosure Statement)

- ۵-۱ تمامی نویسندگان موظفند فرم افشای استفاده از هوش مصنوعی (پیوست ۱) را تکمیل و در سامانه، همراه مقاله بارگذاری نمایند.
- ۵-۲ در بخش «روش تحقیق» یا در یک بخش مجزا با عنوان «افشای استفاده از هوش مصنوعی» باید به صراحت موارد زیر ذکر شود:
 - نام ابزار/مدل هوش مصنوعی استفاده‌شده (مانند ChatGPT ۴).
 - نسخه مدل
 - شرکت توسعه‌دهنده (مانند OpenAI)
 - هدف از استفاده (مانند «ویرایش گرامری» یا «کمک در کدنویسی برای تحلیل آماری»).
 - تاریخچه دسترسی و لینک URL (در صورت وجود).
 - متن دقیق Prompt های استفاده‌شده (در موارد پیچیده).
- ۵-۳ عدم افشای صحیح و کامل استفاده از هوش مصنوعی، خود معادل تخلف علمی محسوب شده و عواقب منفی برای مقاله به همراه خواهد داشت.

ماده ۶: سازوکار نظارتی و تشخیص برای دبیرخانه

- ۶-۱ بررسی اولیه (Screening): تمامی مقالات دریافتی توسط نرم‌افزارهای پیشرفته تشخیص سرقت ادبی (مانند Turnitin، iThenticate) که دارای ماژول‌های شناسایی محتوای تولیدشده توسط AI هستند، بررسی می‌شوند.

۶-۲ بررسی انسانی (**Human Audit**): مقالاتی که توسط نرم‌افزار پرخطر (High Risk) شناسایی شوند یا فرم افشا را به درستی تکمیل نکرده باشند، برای بررسی دقیق‌تر به کمیته اخلاق و اصالت علمی دبیرخانه ارجاع می‌شوند. این کمیته متشکل از اعضای باتجربه و آموزش‌دیده است که به نشانه‌های محتوای AI-powered مسلط هستند.

۶-۳ نشانه‌های رایج محتوای تولیدشده با **AI** (برای راهنمایی داوران و کمیته):

- نوشتار کلیشه‌ای، عمومی و فاقد عمق تحلیلی.
 - ارائه منابع و ارجاعات ساختگی یا نادرست (Hallucination).
 - فقدان بینش شخصی، نوآوری و نقد متون.
 - ساختار بسیار استاندارد و عاری از خطاهای متداول انسانی.
 - عدم تطابق بین پیچیدگی موضوع و سادگی غیرمعمول بیان.
- ۶-۴ درخواست توضیح: کمیته می‌تواند در صورت نیاز، از نویسندگان درخواست کند تا پیش‌نویس‌های اولیه مقاله، history کار یا توضیح بیشتری درباره روند نگارش ارائه دهند.

ماده ۷: شیوه برخورد با تخلفات

- ۷-۱ رد مقاله (**Rejection**): در صورت تشخیص استفاده غیرمجاز (مطابق ماده ۳) یا عدم افشای استفاده مجاز (مطابق ماده ۵)، مقاله بدون امکان تجدید نظر رد خواهد شد.
- ۷-۲ ابلاغ به نهادهای مربوطه (**Notification**): در موارد فاحش تخلف علمی، مراتب به طور رسمی به مؤسسه وابسته نویسنده مسئول (University/Affiliation) اطلاع‌رسانی می‌شود.
- ۷-۳ محرومیت از کنگره‌های آتی (**Ban**): در صورت تکرار تخلف یا عمق تخلف بالا، نویسنده(گان) برای مدت مشخص (مثلاً ۲ تا ۵ دوره) از ارسال مقاله به کنگره و رویدادهای وابسته محروم خواهند شد.

پیوست ۱: فرم اجباری افشای استفاده از هوش مصنوعی

چهارمین کنگره بین‌المللی «راه نجات: نهج البلاغه و حکمرانی علوی» - شناسه مقاله [Article ID]:

سؤال	پاسخ
۱. آیا در فرآیند آماده‌سازی این مقاله از هرگونه ابزار یا مدل هوش مصنوعی استفاده کرده‌اید؟ (پاسخ مثبت مستلزم تکمیل بندهای بعدی است)	☐ خیر ☐ بلی
۲. نام ابزار/مدل هوش مصنوعی مورد استفاده چیست؟ (مثلاً: Google Bard, ChatGPT, Midjourney, Grammarly)	
۳. شرکت توسعه‌دهنده این ابزار کیست؟ (مثلاً: Google, OpenAI, ...)	
۴. از این ابزار در کدام بخش(های) مقاله استفاده شده است؟ (مثلاً: ویرایش زبان، تولید ایده اولیه، کدنویسی، ترجمه و...)	
۵. لطفاً به طور خلاصه هدف و نحوه استفاده خود را توضیح دهید.	
۶. آیا متن دقیق Prompt های مهمی که استفاده کرده‌اید را ضمیمه کرده یا در بخش روش کار مقاله آورده‌اید؟	☐ خیر ☐ بلی
۷. ما تأیید می‌کنیم که تمامی محتوای علمی، تفسیر داده‌ها، نتیجه‌گیری و اندیشه محوری مقاله حاصل کار و قضاوت خود ما به عنوان پژوهشگر است و هوش مصنوعی تنها در چارچوب مجاز این آیین‌نامه به عنوان یک ابزار کمکی مورد استفاده قرار گرفته است.	☐ تأیید می‌کنم

امضا و تاریخ:

(نویسنده مسئول)